

Web 2,0 læremidler i skolen

– på sporet af en ny læremiddelkultur 2,0

Karsten Gynther
Projektleder for programmet "IT og læring"
Forsknings- og udviklingsafdelingen
University College Sjælland

Medlem af ledelsesgruppen for
Læremiddel.dk – Nationalt videntcenter for læremidler

kgj@ucsj.dk

En søgehistorie

Niveauer, koder og strategier i skolekulturen

Kode: Lukket/Åben

Strategier: Kulturoverlevering/kulturerobring

Niveauer:

- Kommune
- Institution (skole)
- Lærer
- Elev og forældre

Traditionel læremiddelkultur

Læremiddelkæde præget af faginstitutioner og en kæde af professionelle voksne, der producerer, vurderer og distribuerer læremidler til børn

Forlagsproducerede (primært bøger)

Kommercielle

Budgettunge

Præget af vaner og gatekeepers i form af bibliotekarer og IT-chefer

Styret af en læremiddeltradition – et institutionsperspektiv

Driftsikre

Indholdet er fagligt og pædagogisk legitimeret (I folkeskolen bl.a. gennem forankring i "Fælles Mål")

Høj valideringsgrad

Tilbyder sikring og styring gennem "ekstern didaktisering"

Eksempel: "Lærebogen"

Traditionel læremiddelkultur	Nye læremiddelkulturer
Læremiddelkæde præget af faginstitutioner og en kæde af professionelle voksne, der producerer, vurderer og distribuerer læremidler til børn	Vilkårlige institutioner, funktioner, relationer, roller, og alder i produktion og valg af læremidler
Forlagsproducerede (primært bøger)	Internetbaserede
Kommercielle	Offentliggjorte - brugergenerede (web 2,0) – open source – freeware
Budgettunge	Gratis
Præget af vaner og gatekeepers i form af bibliotekarer og IT-chefer	Let tilgængelige læremidler – gatekeeperne bypasses
Styret af en læremiddeltradition – et institutionsperspektiv	Styret af et deltagerperspektiv (lærere og elever)
Driftsikre	Driftsikkerheden er usikker
Indholdet er fagligt og pædagogisk legitimeret (I folkeskolen bl.a. gennem forankring i "Fælles Mål")	Indholdsrelevansen afhænger af brugerens informationskompetencer (lærer eller elevens)
Høj valideringsgrad	Usikker valideringsgrad
Tilbyder sikring og styring gennem "ekstern didaktisering"	Eleverne bliver didaktiske designere og læreren må i sit didaktiske design forholde sig til dette. (Didaktik 2,0)
Eksempel: "Lærebogen"	Eksempel: "Wikipedia"

Læremiddelkultur 2,0

– et udviklingsprojekt mellem

Læremiddel.dk og Køge, Odense og Kolding kommune

- Projektet skal kortlægge lærere og elevers brug af gratis internetbaserede materialer med henblik på at udvikle og formidle viden om nye undervisnings- og arbejdsformer, der kan matche de udfordringer, som brugen af internettet gir skolen.

Skolens læremiddelkulturer

Lærer- og elevkompetencer

(Hvad kan man?)

Skolekultur

(Hvilken betydning / mening tillægger man det man gør – hvad ligger til grund for de valg man tager?)

Didaktisk design

(Hvad gør man?)

Læremiddel (design)

(Hvad gør man det med?)

Læremiddelkultur 2,0

Lærer- og elevkompetencer

(Informationskompetencer og ressourcestrategier)

Didaktisk design

Didaktik 2,0

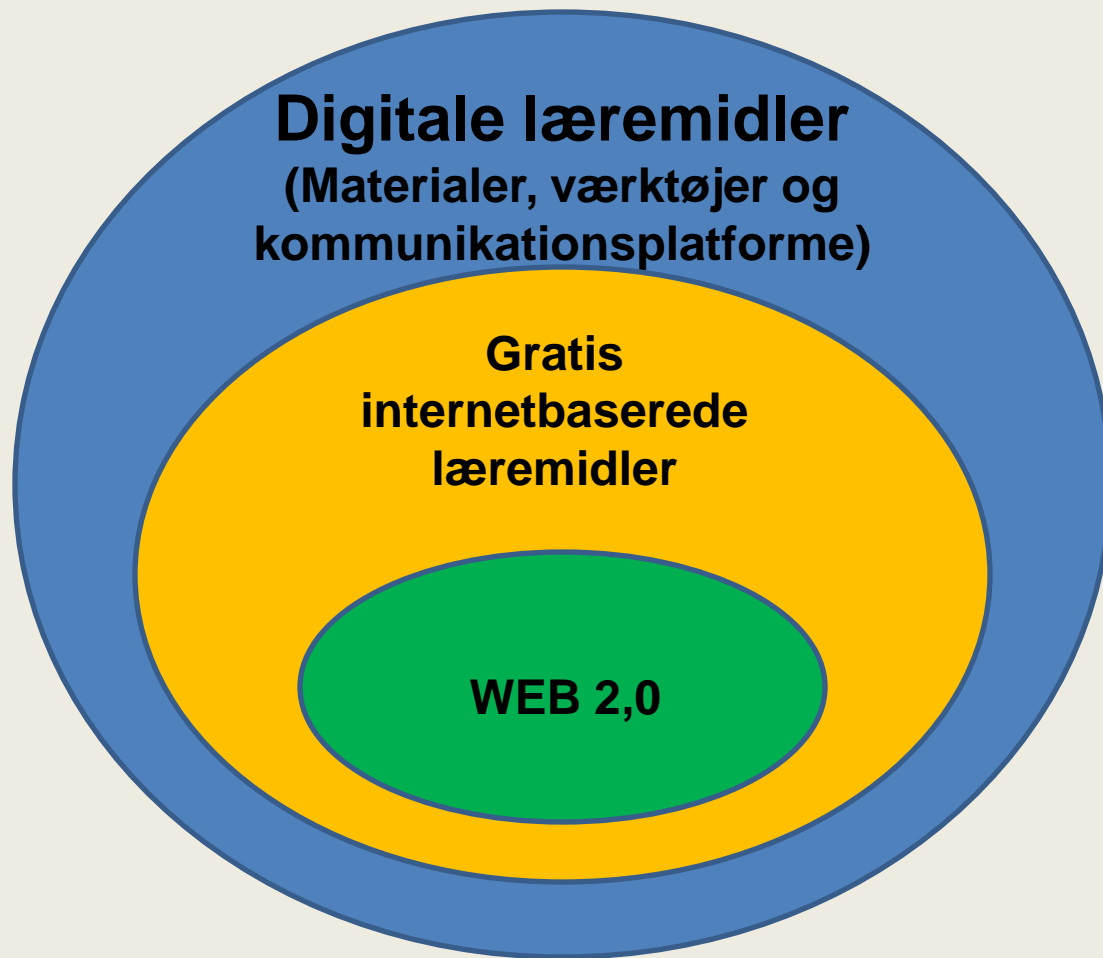
Skolekultur

Skolekultur 1,0 - 2,0
(Åben/lukket)

Læremiddel (design)

Web 2,0 medier – (Internetbaserede, gratis, brugergenererede) – og samspillet med traditionelle læremidler)

Oversigt over digitale læremidler

Læremiddelkultur 2,0

**Lærer- og
elevkompetencer**

(Informationskompetencer
og ressourcestrategier)

Didaktisk design

Didaktik 2,0

Skolekultur

Skolekultur 1,0 - 2,0

Læremiddel (design)

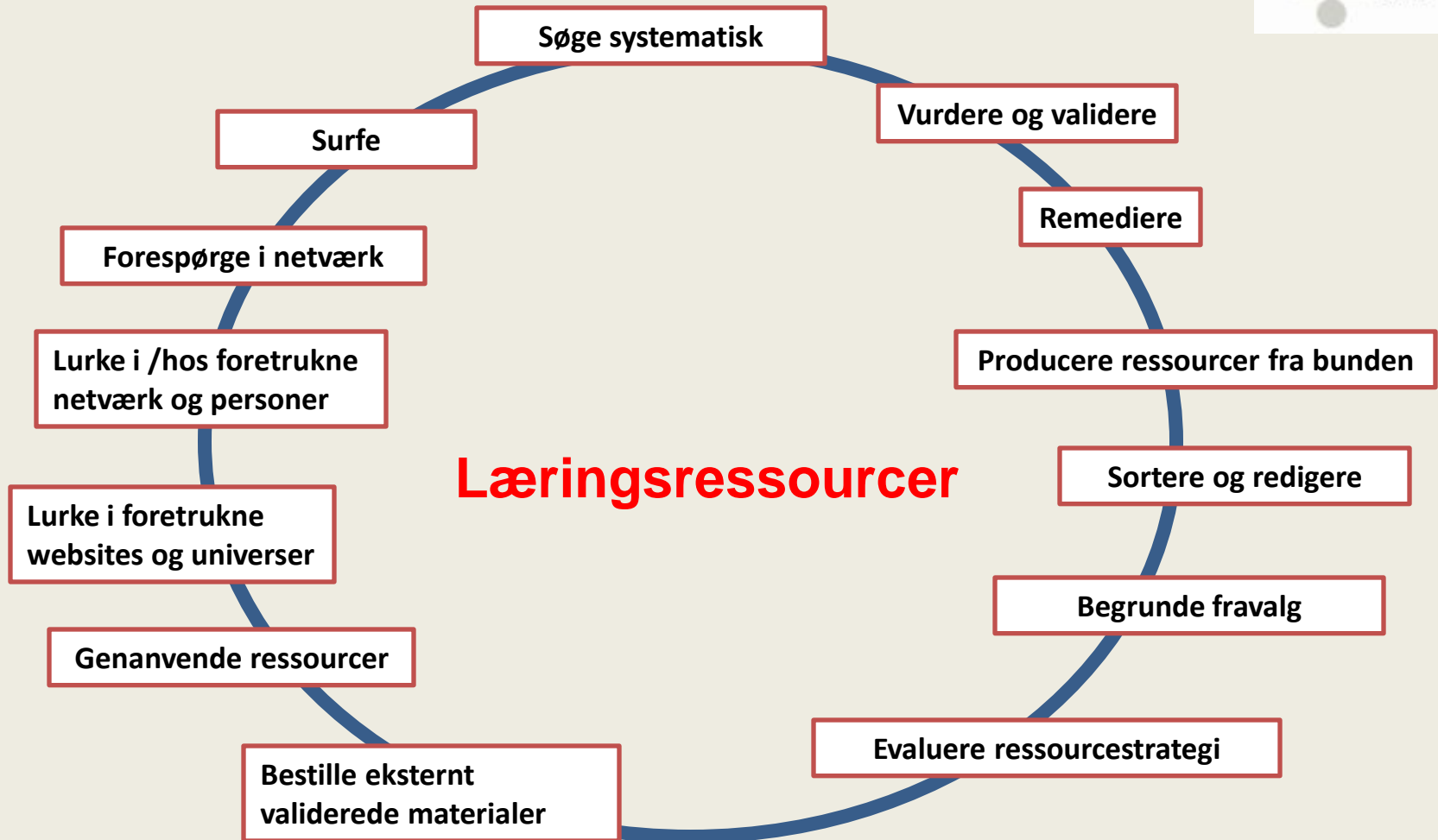
Web 2,0 medier – (Internetbaserede,
gratis, brugergenererede) – og samspillet
med traditionelle læremidler)

Skolekultur mellem 1,0 og 2,0

- Forberedelseskultur 2,0
- Didaktiske rutiner styrer undervisningen
- Den åbne eller lukkede skole?

Ressourcepaletten – strategier til læreres konstruktion af læringsressourcer

Fra forberedelse til undervisning

Lærertyper:

- Læreren som **"medie"**
- Læreren som **"mediator"** (remediering og præsentation af ressourcer)

- Læreren som **"Guide"**
- Læreren som **"Deltager"** (eleven som "adhoc-lærer")

Skolekultur mellem 1,0 og 2,0

- Forberedelseskultur 2,0
- Didaktiske rutiner styrer undervisningen
- Den åbne eller lukkede skole?

Didaktiske rutiner

Hvilke digitale læremidler sælger godt i skolen i dag?

Er det de nye ITIF-produkter?

Læremiddelkultur 2,0

Lærer- og elevkompetencer

(Informationskompetencer og ressourcestrategier)

Didaktisk design

Didaktik 2,0

Skolekultur

Skolekultur 2,0 –
(Åben/lukket)

Læremiddel (design)

Web 2,0 medier – (Internetbaserede, gratis, brugergenererede) – og samspillet med traditionelle læremidler)

Informationskompetence

- En mangelvare hos elever (og lærere?)
- Et begreb som er svært at håndtere i skolen
- Frem mod en opdateret forståelse af informationskompetencer og informationskompetente elever og lærere

Læremiddelkultur 2,0

Lærer- og elevkompetencer

(Informationskompetencer og ressourcestrategier)

Didaktisk design

Didaktik 2,0

Skolekultur

Skolekultur 2,0 –
(Åben/lukket , fleksibel didaktik /didaktiske rutiner)

Læremiddel (design)

Web 2,0 medier – (Internetbaserede, gratis, brugergenererede) – og samspillet med traditionelle læremidler)

Didaktik 2,0

- Aktionsforsknings/aktionslæringsprojektet "Didaktik 2,0" skal udvikle didaktiske principper, der kan understøtte lærernes planlægning og tilrettelæggelse af undervisning i forskellige fag, hvor web 2,0 læremidler indgår i undervisningen.
- **Foreløbige kategorier** for en didaktik 2,0

Didaktik 2,0

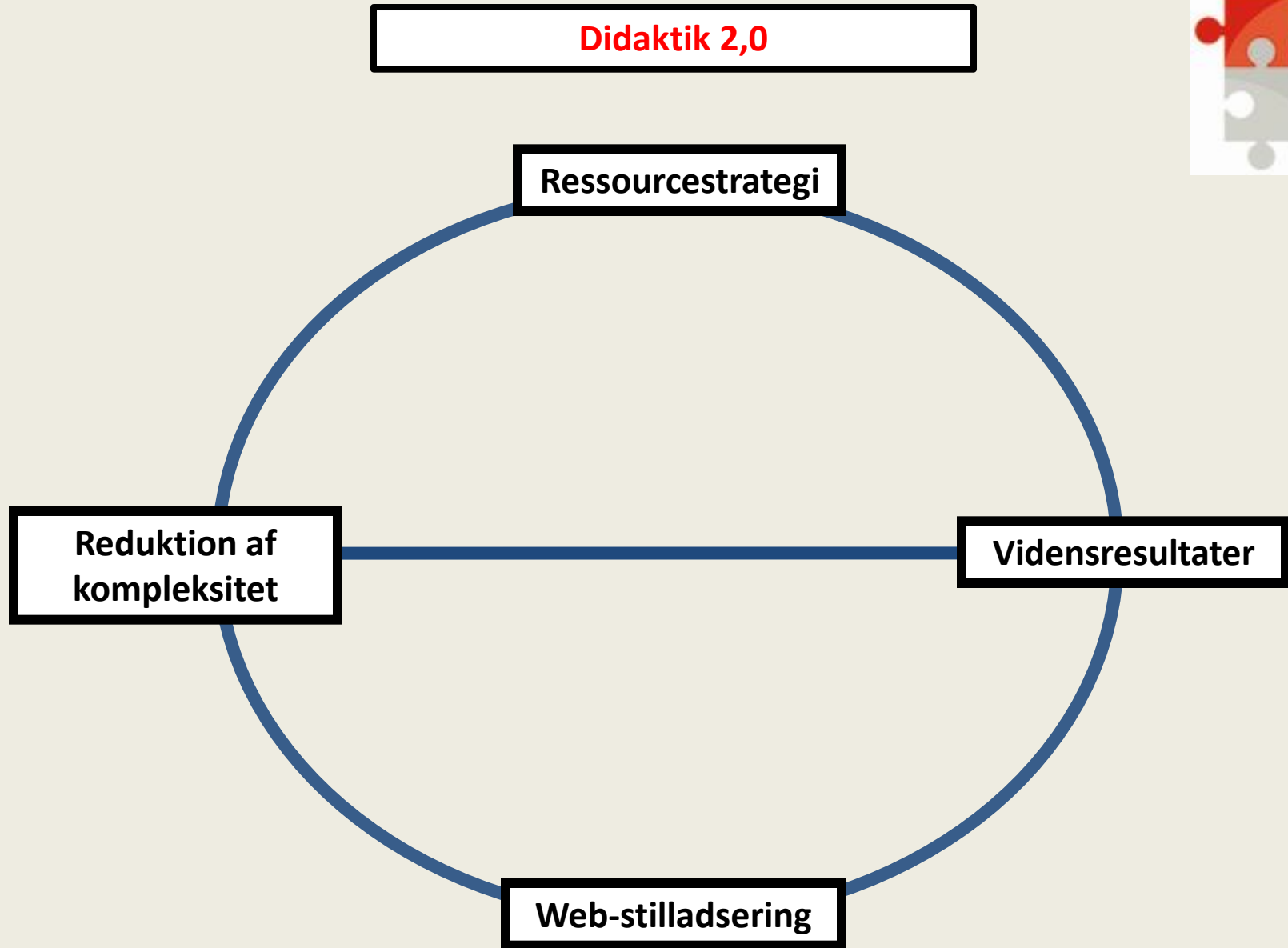

Ressourcestrategi

Reduktion af
kompleksitet

Vidensresultater

Web-stilladsering

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

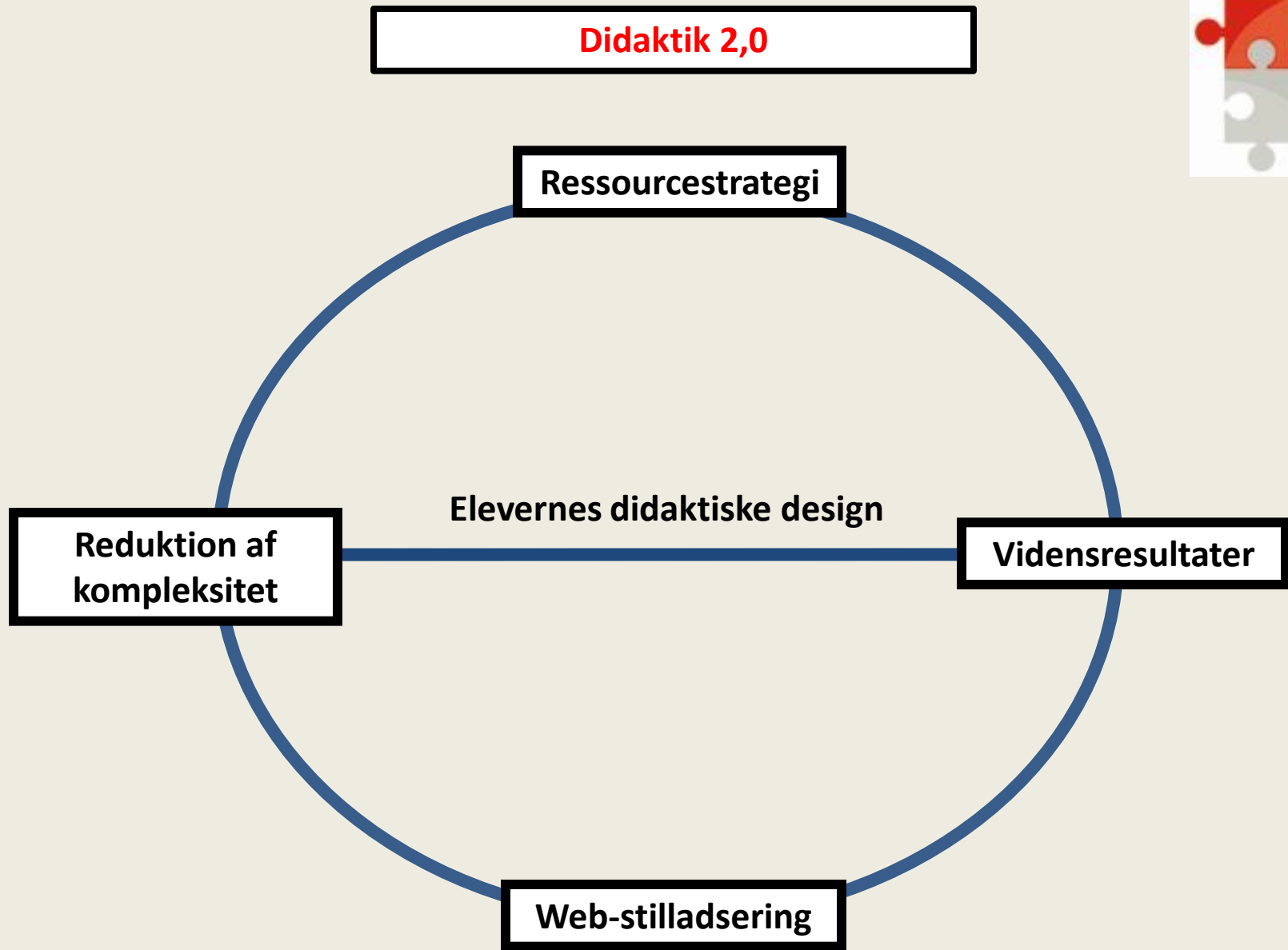
Elevernes didaktiske design

Reduktion af kompleksitet

Vidensresultater

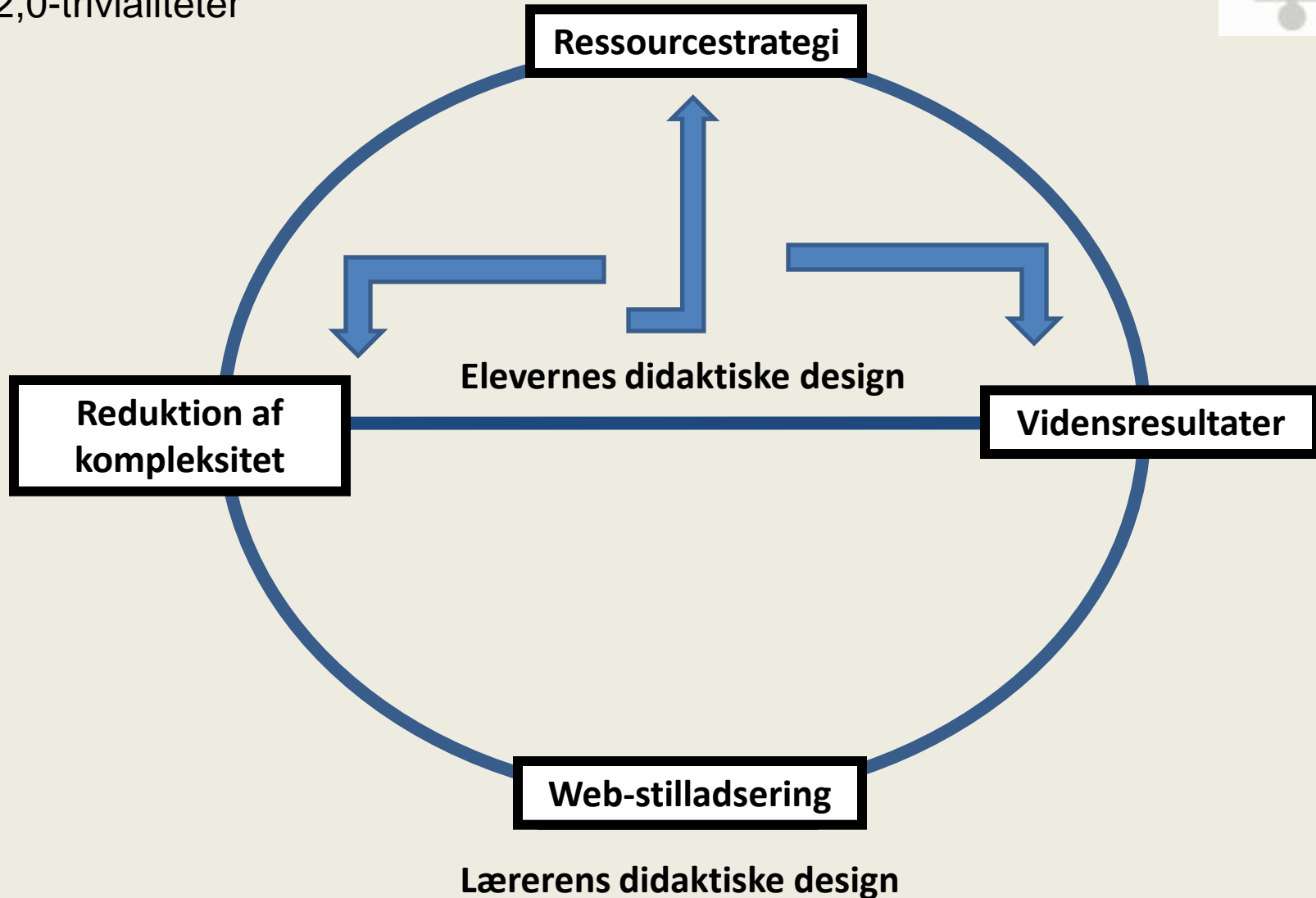
Web-stilladsering

Lærerens didaktiske design

Skolehverdag /
skolelogik og web
2,0-trivialiteter

Didaktik 2,0

Eleverne som
didaktiske
designere

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

Forespørge i netværk

Surfe og søge

"Lurke"

Vurdere og validere

Remediere

Genanvende ressourcer

Begrunde fravalg

Producere ressourcer fra bunden

Modtage ressourcer

Evaluere ressourcestrategi

Sortere og redigere

Reduktion af
kompleksitet

Elevernes didaktiske design

Vidensresultater

Web-stilladsering

Lærerens didaktiske design

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

Forespørge i netværk

"Lurke"

Genanvende ressourcer

Modtage ressourcer

Reduktion af kompleksitet

Vurdere og validere

Begrunde fravalg

Evaluere ressourcestrategi

Elevernes didaktiske design

Surfe og søge

Remediere

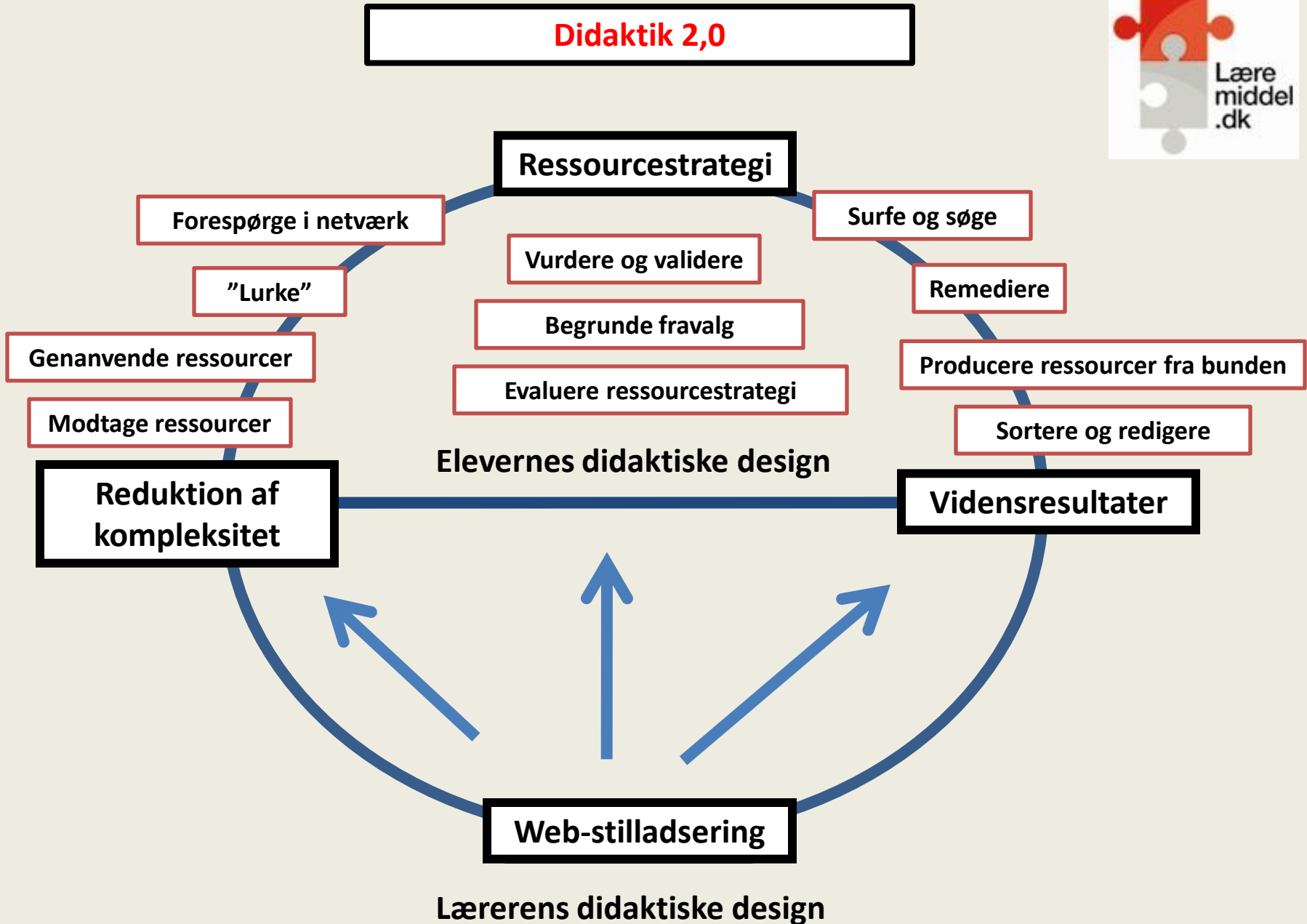
Producere ressourcer fra bunden

Sortere og redigere

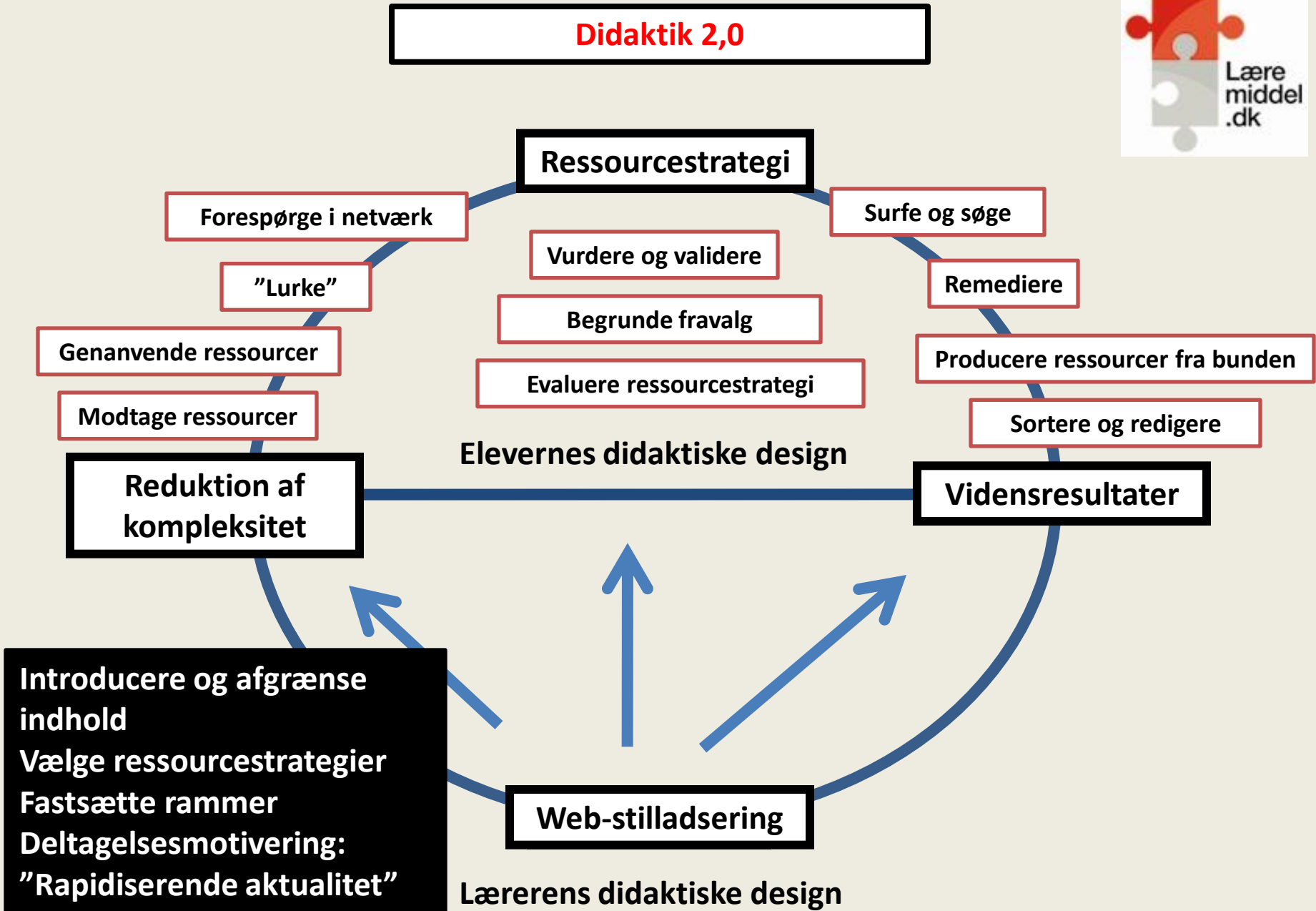
Vidensresultater

Web-stilladsering

Lærerens didaktiske design

Didaktik 2,0

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

Forespørge i netværk

"Lurke"

Genanvende ressourcer

Modtage ressourcer

Vurdere og validere

Begrunde fravalg

Evaluere ressourcestrategi

Surfe og søge

Remediere

Producere ressourcer fra bunden

Sortere og redigere

Reduktion af kompleksitet

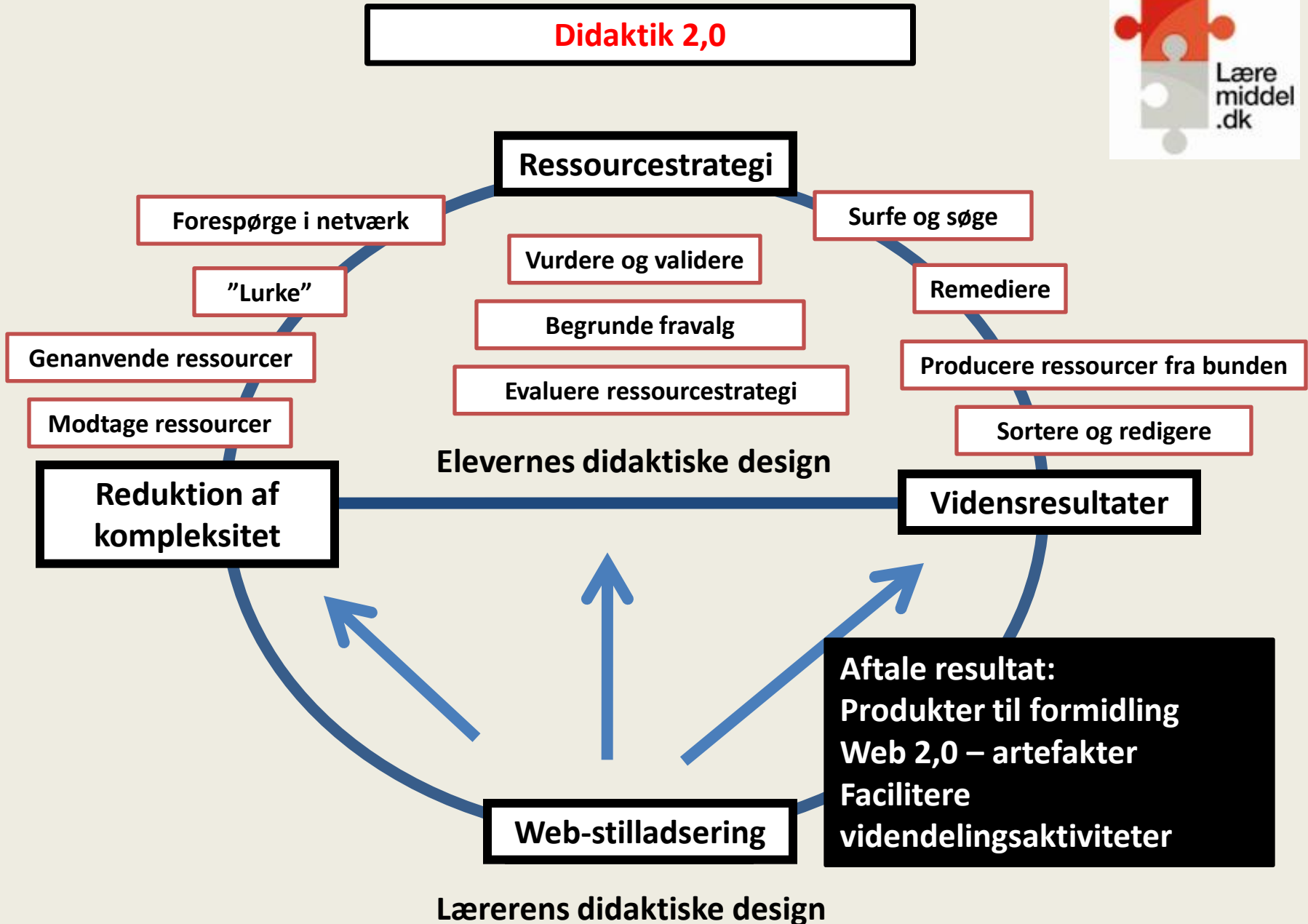
Elevernes didaktiske design

Vidensresultater

Web-stilladsering

Aftale resultat:
Produkter til formidling
Web 2,0 – artefakter
Facilitere
videndelingsaktiviteter

Lærerens didaktiske design

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

Forespørge i netværk

"Lurke"

Genanvende ressourcer

Modtage ressourcer

Reduktion af kompleksitet

Vurdere og validere

Begrunde fravalg

Evaluere ressourcestrategi

Elevernes didaktiske design

Surfe og søge

Remediere

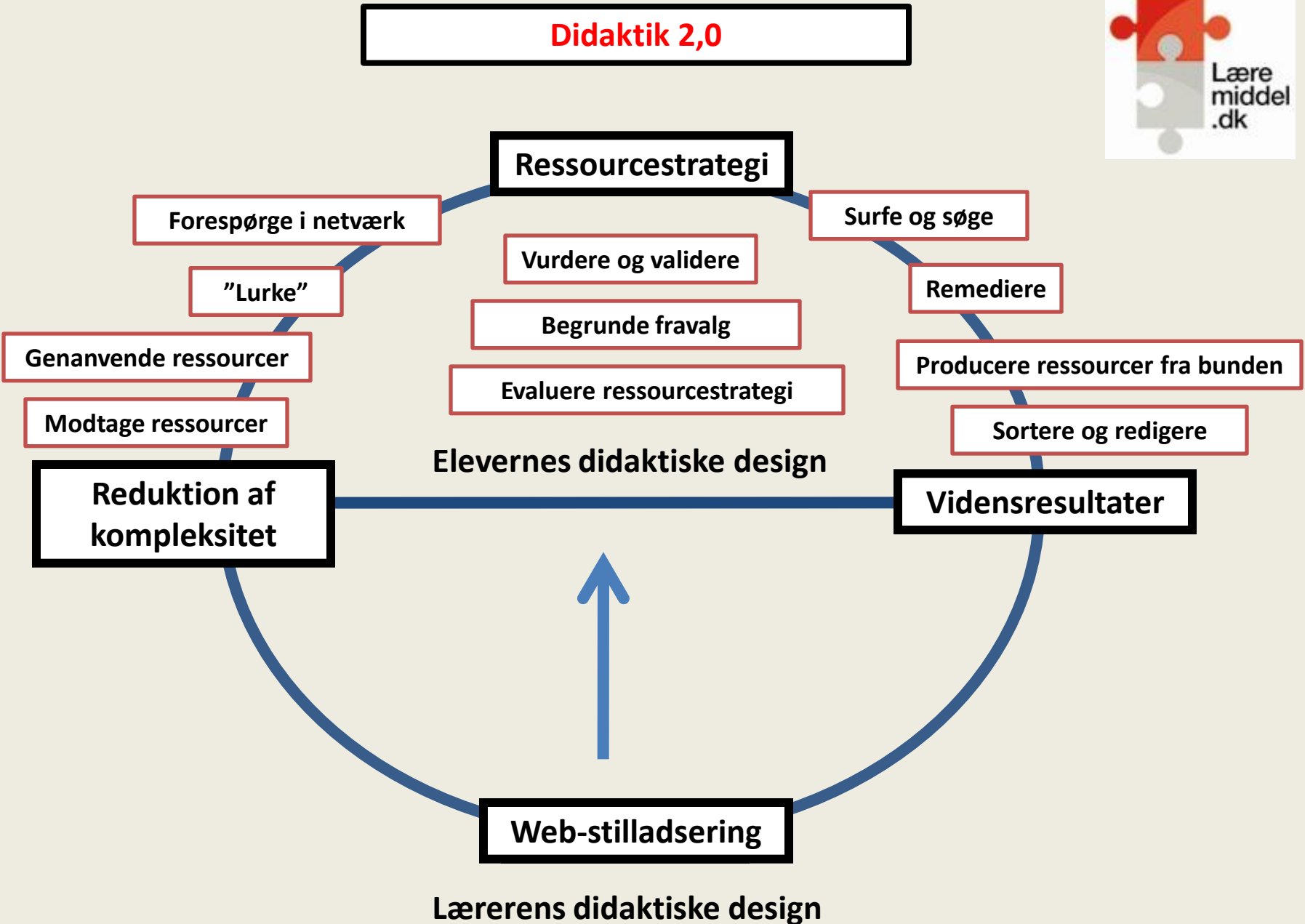
Producere ressourcer fra bunden

Sortere og redigere

Vidensresultater

Web-stilladsering

Lærerens didaktiske design

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

Forespørge i netværk

"Lurke"

Genanvende ressourcer

Modtage ressourcer

Reduktion af kompleksitet

Vurdere og validere

Begrunde fravalg

Evaluerer ressourcestrategi

Elevernes didaktiske design

Surfe og søge

Remediere

Producere ressourcer fra bunden

Sortere og redigere

Vidensresultater

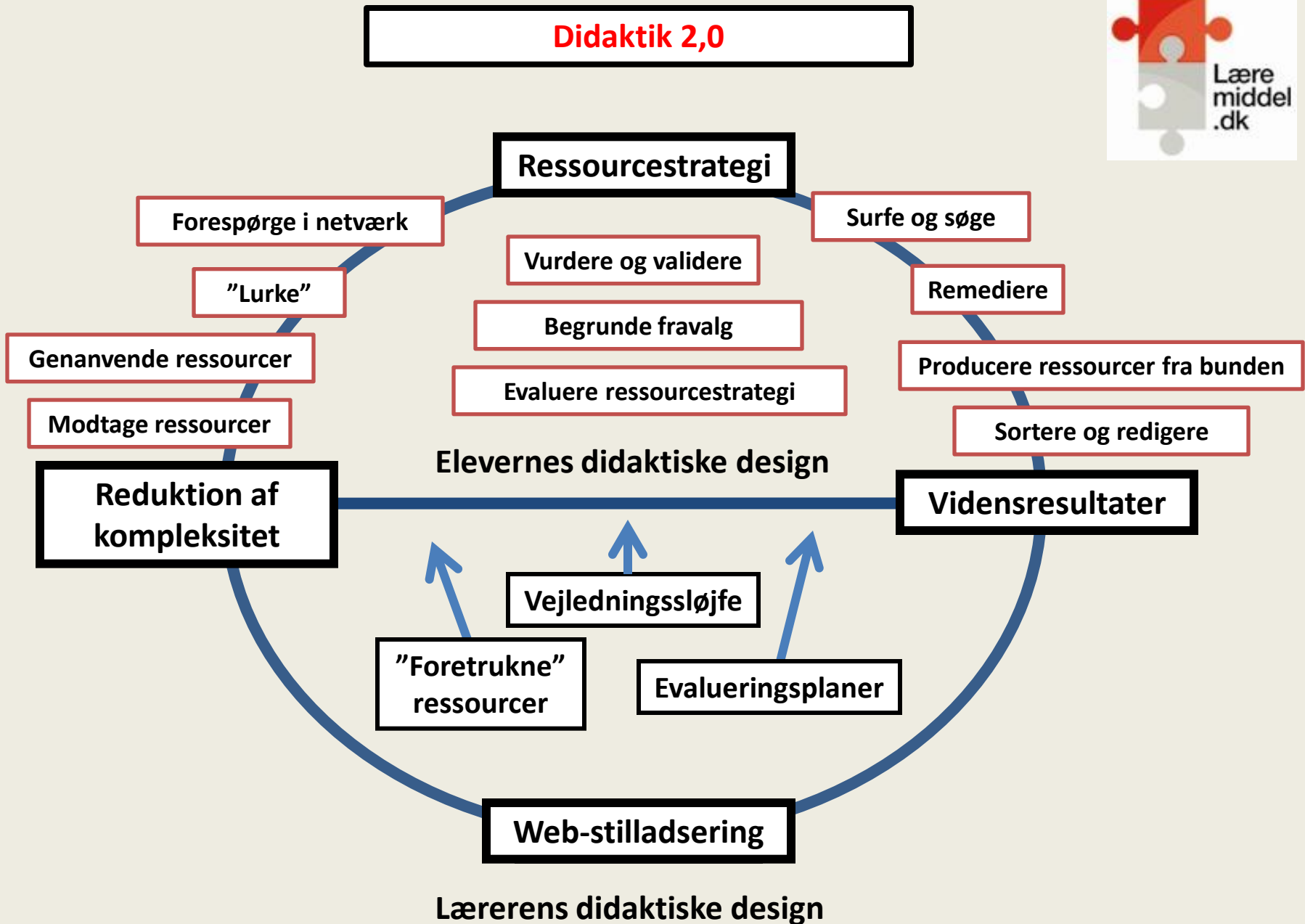
Vejledningssløjfe

"Foretrukne" ressourcer

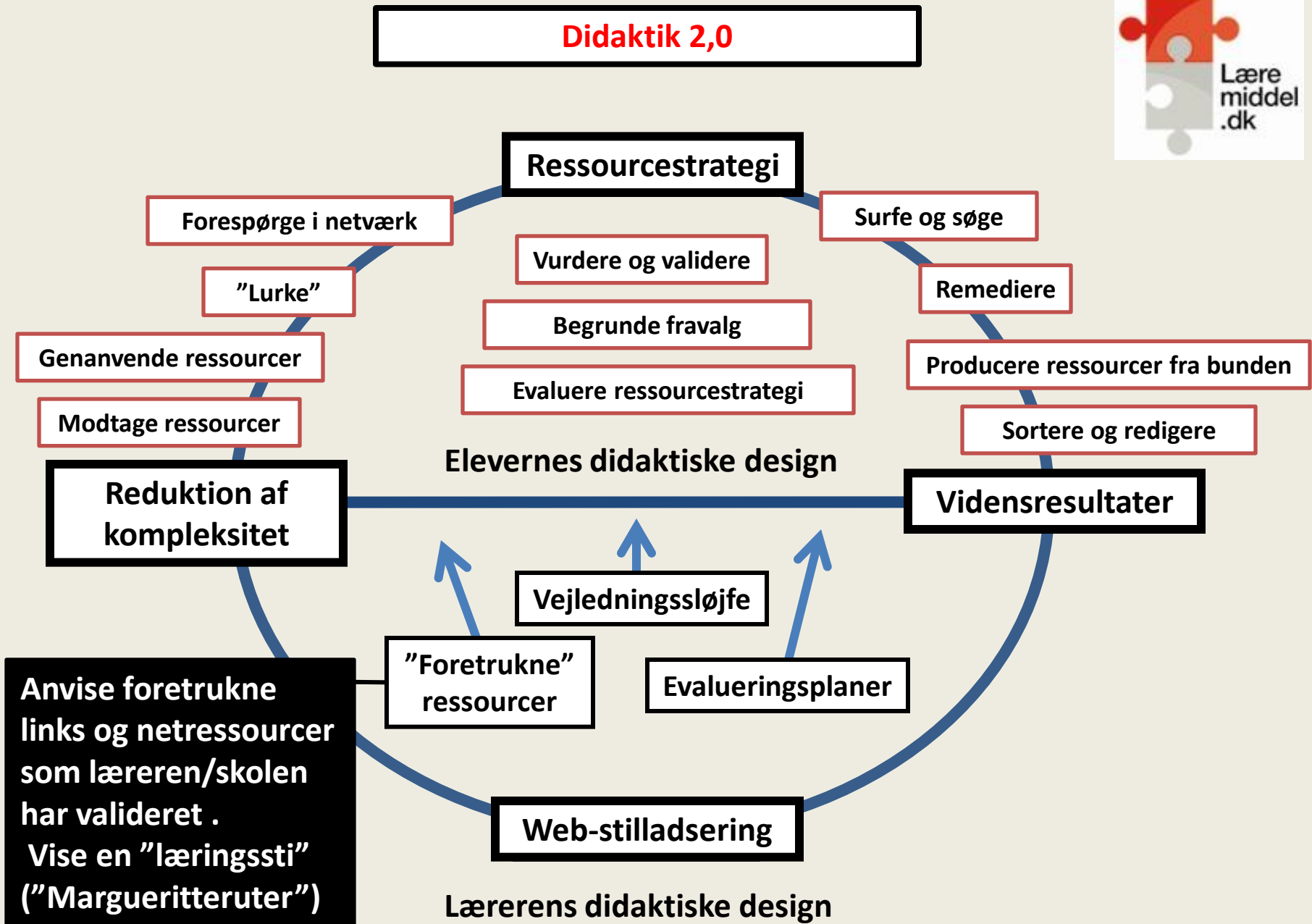
Evalueringsplaner

Web-stilladsering

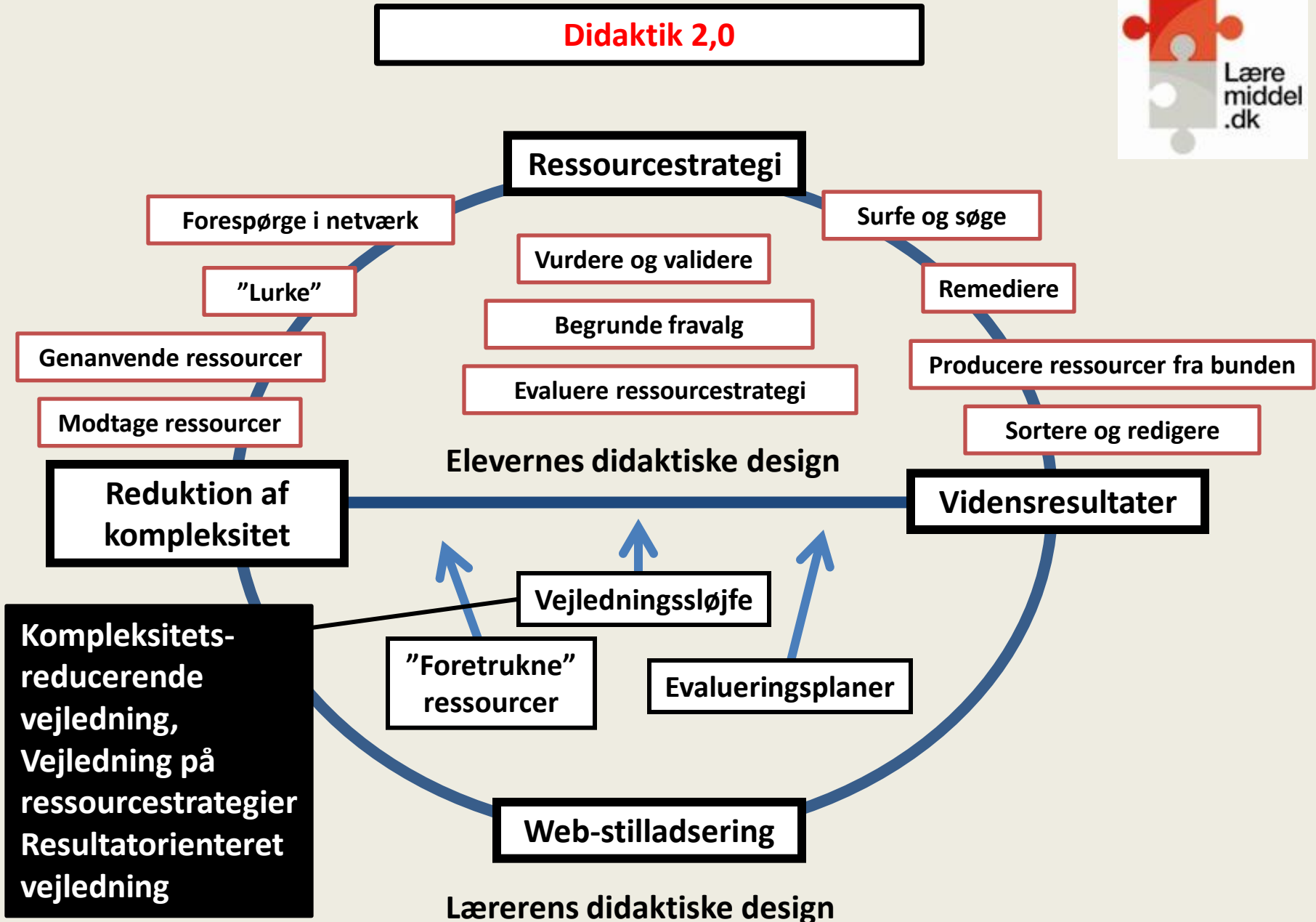
Lærerens didaktiske design

Didaktik 2,0

Didaktik 2,0

Didaktik 2,0

Ressourcestrategi

Forespørge i netværk

"Lurke"

Genanvende ressourcer

Modtage ressourcer

Reduktion af kompleksitet

Vurdere og validere

Begrunde fravalg

Evaluerer ressourcestrategi

Elevernes didaktiske design

Surfe og søge

Remediere

Producere ressourcer fra bunden

Sortere og redigere

Vidensresultater

Vejledningssløjfe

"Foretrukne" ressourcer

Evalueringsplaner

Web-stilladsering

Lærerens didaktiske design

Løbende og afsluttende evaluering af :
Ressourcestrategi
Valgte og fravalgte ressourcer
Samarbejdsproces
Produkt

Skolekultur 1,0 eller 2,0

- Skolekultur 1,0 eller 2,0: Den åbne eller lukkede skole?